

Kommentarer till Vörderås 16:7

Planen innehåller olika temakartor där skogen är indelad i avdelningar beroende olika parametrar, exempelvis åldrar, ståndortsindex, trädslagsblandning och skötselbehov. Till planen hör också olika sammanställningar. De skogliga åtgärder som anges i skogsskötselplanen är förslag. Det kan ofta finnas olika skötselåtgärder som kan utföras inom samma avdelning, beroende på vilken inriktning och vilka mål som du har med din skog och ditt skogsägande. Virkesförråd och övriga mätresultat är skattningar. Alla avdelningar är målklassade utifrån en dokumenterad naturvärdesbedömningsmetod.

Ingående fastigheter:

Vörderås 16:7

Belägenhet

Fastigheten består av flera skiften belägna i Lima-Transtrands socken, Malung-Sälens kommun. Den totala landarealen är 57,3 ha varav 46,5 ha är produktiv skogsmark. På fastigheten ingår även 0,6 ha vattenyta.

Höjden över havet varierar mellan 400 och 600 meter.

Skogstillstånd

Skogliga data se sammanställning i plan.

Åldersfördelningen av skogen är relativt jämn, men med en övervikt av yngre skog.

Vägsystemet inom fastigheten är tillräcklig för sedvanligt brukande av skogen.

Lantmäteriets fastighetskarta stämmer inte alltid med markerade rågångar. Med stöd av GPS har fastighetsgränser justerats i plan, vid tydliga differenser. Detta gäller skifte 3 som har justerats österut.

Produktionsmål

Mål med produktionen är att idka en god skogsvård och producera virke av bra kvalitet samt att utnyttja markens naturgivna produktionskapacitet och förmåga.

En stor andel yngre skog ger en hög tillväxt på fastigheten, som har en bra tillväxtpotential vid rätt skötsel där gallring och röjning utförs i rätt tid. Genom täta föryngringar och höga stamantal i kombination med kvalitetsinriktade röjningar nås en bra grund för god kvalitetsutveckling.

Förutsättningar att bedriva kontinuitetskogsbruk finns för några bestånd men till stor del består fastigheten idag av enskiktade bestånd. Vill man öka möjligheten till kontinuitetskogsbruk bör en ökad skiktning gynnas i samband med alla åtgärder. Genom t ex höggallring och luckhuggning. Marken är relativt lättföryngrad så det finns goda möjligheter att föryngra bestånd med överhållen skärm.

Avverkning & tillväxt

Se data under fliken Avverkning och tillväxt i plan.

Vid avverkningsförslagen har vanligen en uttagsprocent på 90-95% angetts. Övriga 5-10% motsvarar ungefär den normala naturvårdshänsynen som krävs vid kalavverkning, enligt Skogsvårdslagen.

Skogsvård

Under kommande 10-årsperiod finns det behov av röjning, dessa bör genomföras. Försummad skogsvård kan i framtiden ge instabila bestånd. Skogsvården är en mycket viktig del för beståndsutvecklingen. Några bestånd är också i behov av underväxtröjning/sen röjning.

Markberedning under fröträd eller markberedning och plantering kommer som följdåtgärder efter föryngringsavverkningar.

Övriga åtgärder

Rågångarna behöver ses över och kontinuerligt förbättras.

Naturvärden och naturvårdsmål

Avsatt areal och naturvårdsprocent och framtida lövdominans

Naturvård orört	(NO)	17,3 % (8,3 ha)
Naturvård skötsel	(NS)	0,4 % (0,2 ha)
Kombinerade mål	(K/PF)	0 % (0,0 ha)
Framtida lövdominans		0 % (0,0 ha)

NO-bestånden är värdefulla sumpskogar, gammal gran/tallskog och magra tallskogar på försumpad mark, dessa är naturliga områden att lämna orörda. De fungerar som skydd för krävande djur- och växtarter.

För att värna om livet i vattnet och längs stränderna ska man sträva efter att hålla marken närmast sjöar och vattendrag ständigt beskogad. Redan i samband med gallring bör man skapa skiktning och olikåldrighet för att förbättra stormfastheten. Bäcksystem fungerar som spridningszon för många arter - landskapsekologiskt intressant. Skogen begränsar även tillförsel av slam och övergödande ämnen från omgivningarna och trädens rötter stabiliserar stränderna och förhindrar erosion.

Krav på avsättningar vid eventuell certifiering

Vid certifiering enligt PEFC eller FSC finns ett krav på att **5 %** av arealen sätts av för naturvårdsändamål (NO,NS). Undantag för skogsägare med innehav under 20 ha och som saknar områden med höga naturvärden eller i nära framtid utvecklingsbara naturvärden.

Vid certifiering enligt FSC finns krav på ytterligare 5 % av arealen skall avsättas i syfte att gynna natur- och/eller sociala värden.

Följande områden kan ingå i denna avsättning:

- NO/NS avsatta områden utöver 5% (totalt 10%)
- Områden med förstärkta naturvårdshänsyn (K/PF)
- Områden för friluftsliv/förstärkt hänsyn
- Bestånd där kontinuerligt hyggesfritt skogsbruk används.

För dessa gäller att minst 50% av ursprungliga volymen finns kvar.

Ett krav vid PEFC- och FSC-certifiering är också att **5 % av arealen** (frisk/fuktig mark) domineras av lövträd under merparten av omloppstiden. Bestånden ska skötas så att goda betingelser för lövträdsanknuten biologisk mångfald främjas. Se sammanställningen vilka bestånd som är valda i denna plan.

Naturvärdesklassificering enligt SS 199000:2023 15.2

Klass 1: Högsta naturvärde. Områden med **mycket stor särskild betydelse** för biologisk mångfald. Viktig för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell, global nivå. Artfynd med högt artvärde.

Klass 2: Högt naturvärde. Områden med **stor särskild betydelse** för biologisk mångfald. Viktig för att upprätthålla biologisk mångfald på regional, nationell nivå. Innehåller goda livsmiljöer för naturvårdsarter, ofta med inslag av rödlistade- och hotade arter.

Klass 3: Påtagligt naturvärde. Områden med **påtaglig särskild betydelse** för biologisk mångfald. Bidrar till biologisk mångfald på regional, nationell nivå. Enskilda områden kan **lokalt ha stor särskild betydelse** där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på mångfald. Innehåller goda livsmiljöer för naturvårdsarter.

Klass 4: Visst naturvärde. Områden med **viss särskild betydelse**. Biotop med vissa kvaliteter. Kan innehålla naturvårdsarter. Enskilda områden **kan lokalt ha betydelse** där landskapet i övrigt är påverkat och har brist på mångfald. De kan vara områden lämpliga att lämna orörda för att de saknar produktionsintresse eller för att uppnå % avsättningar.

Klass 5: Allmän betydelse. Endast allmän betydelse för biologisk mångfald - räknas inte som

naturvärdesbiotop. Omfattar biotoper som är tydligt påverkade och saknar kontinuitet. Livsmiljö för vanliga arter. Kan bidra till spridning av arter. Enskilda områden kan lokalt ha betydelse för biologisk mångfald.

Klass 6: Saknar betydelse. Saknar uppenbar betydelse för biologisk mångfald. Odlad monokultur eller av annan anledning domineras av ett fåtal arter. bidrar inte till mångfald.

Klass 7: Negativ betydelse. Uppenbar negativ betydelse - övrig mark med mycket begränsad vegetation.

Kulturvärden

Skogen i området är präglad av ett aktivt brukande. Spår av mänsklig aktivitet efter ängsbruk, myrslätter, gruvdrift och kolframställning har stora kulturvärden som är värda att bevara. Visa hänsyn till fångstgropar, gruvhål, slagghögar, tjärdalar, kolbottnar, kojruiner och gamla inägomarker med diken och odlingsrösen. Riksantikvarieämbetet har registrerat fornlämningar och övriga kulturhistoriska lämningar. Kulturminnesinventeringen "Skog & Historia" har också inventerat kulturminnen.

Det finns inga registrerade kultur- eller fornlämningar på fastigheten.

För mer information se: Fornsök hos Riksantikvarieämbetet <https://app.raa.se/open/fornsok/> och www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor

Områdesskydd

Fastigheten omfattas inte av biotopskydd, naturvårdsavtal, vattenskyddsområde eller Natura-2000. Inga nyckelbiotoper eller höga naturvärden finns registrerade av Skogsstyrelsen.

Se även www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor för mer information.

Rekreation & friluftsliv

Hänsyn till vandringsstigar bör beaktas i samband med åtgärder. Genom skiftet på berget går en skoterled.

Fjällnära skog

Skogsvårdslagens gräns för fjällnära skog

Fjällnära skog är skog i höglänt terräng nära fjällkedjan, ofta med betydande föryngringssvårigheter. Syftet med gränsen för fjällnära skog är att avgränsa skog, där det krävs särskild hänsyn till andra markanvändningsintressen, främst naturvård, rennäring och turism. All fjällnära skog ligger inom svårföryngrad skog.

Skogsvårdslagens bestämmelser gällande fjällnära skog:

Tillstånd krävs för avverkning. Tillståndet får inte lämnas om väsentliga naturvärden hotar att skadas. Skogsvårdsstyrelsen får inte tillåta större hyggen än 20 ha, inom brukningsenheten. Föryngringen av angränsande bestånd skall vara säkerställd innan tillstånd ges till avverkning. Hänsyn skall visas till mindre mark- eller vattenområden som utgör livsmiljö för hotade eller skyddsvärda djur- och växtarter. Tillståndet får innehålla villkor om fjällskogsbildning och beståndsföryngring. Endast skonsam markberedning. Utländska trädarter får inte användas som skogsodlingsmaterial.

Landskapsperspektiv

Skiftet ingår i en nationellt registrerad värdestrakt (Skog och annan trädbärande mark).

En värdestrakt är ingen juridisk skyddsform och innebär inga förändringar av markägares eller verksamhetsutövers rättigheter och skyldigheter. Däremot ger en gemensam syn på landskapets naturvärden bättre förutsättningar för alla att arbeta mot samma mål. Värdestrakter är områden i landskapet med en särskilt hög täthet av skyddad mark av en viss naturtyp som har ett regionalt/nationellt värde, till exempel sumpskogar eller lövskogar. Den högre tätheten av områden med höga naturvärden gör att det finns bättre förutsättningar för

växt- och djurliv, ekologiska funktioner och processer än i omgivande landskap.

Det innebär alltså inte att alla delar i en värde-trakt behöver ha höga naturvärden. Värde-trakterna hjälper dig och andra aktörer att lyfta blicken från en enskild fastighet och i stället se på markerna från ett landskapsperspektiv. De är ett kunskapsunderlag som kan användas för planering och prioritering av hänsyn och åtgärder i landskapet.

Se mer: [Nationella kartskikt med värde-trakter](#)

Olika delar av skiftet ingår i våtmarksinventering (VMI). bedömda till höga naturvärden.

På fastigheten är det vårt råd att engagerad, aktiv och intensiv skötsel sker även i fortsättningen för att tillvarata de goda produktionsbetingelserna som finns på huvuddelen av marken.

Fältarbetet utfört i juni månad 2026 av Lars Jonsson, DSK Skog AB